

ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ : ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ

ΤΟΜΟΣ ΕΙΚΟΣΤΟΣ ΕΝΑΤΟΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ — ΙΟΥΝΙΟΣ

1941

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΣ & Σ^{ΙΑ} Α.Ε.

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΣΤΙΑΣ

46 — ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ — 46

ΑΘΗΝΑΙ

Ε.Υ.Δ. της Κ.Ε.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

Τὸ Δεκαπενθήμερον

Ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς ἀπέθανε στὴν πιὸ μεγάλη, στὴν πιὸ εὐτυχισμένη στιγμή τῆς ζωῆς του, ἀπάνω σὲ μιὰ θαυμαστὴ νίκη καὶ στὴν ἀγκαλιὰ ἐνὸς λαοῦ ποὺ ξαναβρῆκε ὅλες τὶς δυνάμεις του κι' ἔδωσε στὴν ἀνθρωπότητα νέο, ὑψηλότατο παράδειγμα ζωτικότητος καὶ ἀρετῆς. Τὸ θάνατό του θὰ τὸν θρηνησοῦν οἱ Ἕλληνες μὲ βαθύτατη ὀδύνη. Ἀλλὰ καὶ θὰ τὸν τιμήσουν, ὅπως ταιριάζει στὸ μεγάλο Νεκρὸ κι' ὅπως ἐπιβάλλει ἡ ἀνάγκη τοῦ ἔθνους. Ὅχι μὲ δάκρυα, ὄχι μὲ μοιρολόγια, ἀλλὰ μὲ στρατιωτικὴ ἀταραξία, μὲ ὅλη τὴ συναίσθηση τῆς εὐθύνης γιὰ τὴν πολύτιμη κληρονομία ποὺ ἀφίνει ὁ Ἥρωας τῆς 28ης Ὀκτωβρίου, μ' ἐθνικὸ πείσμα. Οἱ ἄντρες δὲν ἔλειψαν ποτὲ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα. Δὲ θὰ λείψουν οὔτε σ' αὐτὴ τὴ δύσκολη ὥρα. Θὰ τοὺς ὑψώσῃ καὶ θὰ τοὺς ἐπιβάλλῃ ἡ ἐλληνικὴ ζωτικότητα, οἱ ἀδάμαστες ἐλληνικὲς δυνάμεις ποὺ κάνουν καὶ κερδίζουν, τρεῖς μῆνες τώρα, ἕναν πρωτάκουστο, ἕναν ἐκπληκτικὸ κ' ἕναν ἀπίστευτα ὠραῖον ἀγῶνα.

ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ

ΠΕΡΙ ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

ΚΑΙ ΤΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Ἡ «ἀνέκδοτη» ἐπιστολὴ τοῦ Κοραῆ.

Κατάπληκτος ἀνέγνωσα ἐν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ τῆς «Νέας Ἑστίας» τὰς περὶ «ἀνεκδότου» ἐπιστολῆς τοῦ Κοραῆ πληροφορίας, τὰς ὁποίας σὰς ἀπέστειλεν ὁ ἀξιότιμος κ. Εὐάγγ. Τζιάτζιος. Εἶναι ὅλαι ἀνακριβεῖς.

Πρῶτον, ἡ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐπιστολὴ δὲν εἶναι ἀνέκδοτος. Τὴν ἔχω δημοσιεύσει ὀλόκληρον ἐν τῷ πρώτῳ τόμῳ τῆς ἱστορίας μου τοῦ νεοελληνικοῦ θεάτρου ἐν σελ. 143 - 144.

Δεύτερον, ἡ ἐπιστολὴ ἀπευθύνεται πρὸς τὸν μεταφραστὴν τοῦ «Ταρτούφου» — ἀλλ' οὐχὶ καὶ τοῦ «Μισάνθρωπου» — Κ. Κοκκινάκη, ὅστις εἶχε στείλει τὴν μετάφρασίν του πρὸς τὸν Κοραῆν.

Τρίτον, ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Κοραῆ δὲν ἀναφέρει τὸν Κοκκινάκη ὡς μεταφραστὴν καὶ τοῦ «Μισάνθρωπου», ὡς νομίζει ὁ κ. Τζιάτζιος. Ἐν τῇ ἐπιστολῇ του ὁ Κοραῆς συμβουλεύει τὸν Κοκκινάκη νὰ μεταφράσῃ καὶ τὸν «Μισάνθρωπον», ἀλλ' οὐχὶ ἐμμέτρως, ὡς ἔπραξε διὰ τὸν «Ταρτούφον», διότι, λέγει, «πηγὴ πρώτη δυσκολεύουσα τὴν ἀκριβῆ μετάφρασιν εἶναι ἡ βάρβαρος γίμα, ἣτις ἐπροσκολλήθη καὶ εἰς ἡμᾶς ὡς ψώρα». Ἐγνοεῖται ὅτι ὁ Κοκκινάκης δὲν ἠκολούθησε τὴν συμβουλὴν τοῦ Κοραῆ. Τὸν «Μισάνθρωπον» μετάφρασε πρῶτος ὁ Ἰσιδ. Σκυλίσης τῷ 1871.

Καὶ τέταρτον, τὴν περὶ οὗ ὁ λόγος ἐπιστολὴν τὴν ἔχει δημοσιεύσει πρὸ ἐμοῦ ὀλόκληρον καὶ ἐν παρομοιότητι ὁ Σκυλίσης ἐν τῇ ἐκδόσει τῆς

μεταφράσεώς του τῶν «Ἀρίστων ἔργων τοῦ Μολιέρου» — Ταρτούφος — Μισάνθρωπος — Φιλάργγυρος — τῇ γενομένῃ ἐν Τεργέστῃ τῷ 1871.

Μὲ πολλὴν ἀγάπην

ΝΙΚ. Ι. ΛΑΣΚΑΡΗΣ

Κι' ἄλλα σχόλια.

Ἀγαπητὲ Φίλε,

Τὸ γράμμα τοῦ Κοραῆ ποὺ δημοσίευσε ὁ κ. Εὐδ. Στ. Τζιάτζιος στὸ περασμένον φύλλο τῆς «Νέας Ἑστίας» (σ. 75) προκαλεῖ ὀρισμένα σχόλια γιὰ τὰ ὁποία θὰ μοῦ ἐπιτρέψῃς νὰ ζητήσω τὴ φιλοξενία τῶν στηλῶν της.

Καὶ πρῶτα πρῶτα, τὸ γράμμα εἶναι δημοσιευμένο: Βρίσκεται ἀκέραιο ἀπὸ ἄλλο δῆθεν αὐτόγραφο, προερχόμενο ἀπὸ τὴν Ἰθάκη στὴν «Ἑστία» τ. Δ' (1877) σ. 700 - 701 καὶ ἐπίσης στοῦ κ. Ν. Ἰ. Λάσκαρη τὴν «Ἱστορία τοῦ νεοελληνικοῦ θεάτρου» τ. Α', Ἀθήναι 1938 σ. 143 - 144. Ὁ συγγραφεὺς δὲν ἀναφέρει ἂν πρόκειται περὶ ἀναδημοσιεύσεως, ἀλλὰ ὑποθέτω ὅτι εἶχε ὑπ' ὄψει του παλαιότερη δημοσίευση.

Ἐξ ἄλλου, τὸ ἀπόσπασμα ποὺ ἀποδίδει ὁ κ. Τζιάτζιος ὑπάρχει ὀλόκληρον στὴν ἐκδοσὴ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Κοραῆ ἀπὸ τὸν Ν. Δαμαλά, τ. Γ', μέρ. Β', Ἀθήναι 1886 στίς σελ. 697 - 698.

Τοῦτο ὅμως μᾶς φέρνει σὲ μιὰ τρίτη παρατήρηση πολὺ περιέργη: μποροῦμε νὰ πιστεύουμε ὅτι τὸ γράμμα τοῦτο, ὅπως παρουσιάζεται ἀπὸ τὴν «Ἑστία» τὸν κ. Λάσκαρη καὶ τὸν κ. Τζιάτζιο δὲν ἐβγήκε ποτὲ ἀπὸ τὴν πέννα τοῦ Κοραῆ. Πραγματικὰ ἀποτελεῖ μιὰν αὐθαίρετη καὶ ἀνακόλουθη συνένωσις διαφόρων ἀποσπασμάτων